

Waar wij trots op zijn

Jaarbericht 2024

Waar wij trots op zijn

Bericht over het eerste jaar van de stichting

0. Inhoudsopgave

- i. Voorwoord van het bestuur.
- ii. Overzicht van de activiteiten
- iii. Vorderingen op de vier focuspunten
- iv. Communicatie
- v. Subsidieaanvragen
- vi. Organisatie
- vii. ANBI gerelateerde gegevens
- viii. Financiële cijfers/ jaarrekening
- ix. Ondertekening

I. Voorwoord

Wij als mensen zijn van oorsprong sociale wezens. In contact met de ander ontstaat vrede en welzijn. In contact met de ander ontstaat zingeving en het vermogen de ander te zien en gezien te worden. Daaruit vloeit door een basis voor een democratische orde van mensen die elkaar wat gunnen, compromissen kunnen sluiten en gezamenlijk een rechtsstaat voeden en zelf voor te leven.

Gemeenschappen zijn de bron voor een vitale samenleving, welzijn en democratisch bewustzijn.

De Constitutie voor de Commons streeft het bevorderen van het welzijn van mensen en het bevorderen van de democratische rechtsorde na door het ondersteunen en stimuleren van gemeenschapsvorming, met als uitgangspunt dat mensen gelukkiger worden door verbondenheid, zingeving en actieve betrokkenheid bij hun leefomgeving.

Dat is ons hoge doel. En geen sine cure, want het zijn onstuimige tijden, een overheid die steeds minder doet en presteert, een markt die gevangen zit in de grote technologie-reuzen. Een bevolking, in bubbels, in armoede, gepolariseerd, die zich steeds meer ontheemd voelt, zonder al te veel invloed op het leven, op de samenleving. Een geïndividueerd leven.

De gemeenschap is een uitweg uit deze malaise. Het lijkt steeds meer de enige echte uitweg. Allerlei sectoren zien dat het niet goed gaat als mensen niet zelf ook actief zijn met elkaar, pensioenfondsen zien dat, verzekeraars, grote zorginstellingen, energienet-beheerders, waterschappen zien dat. Ook regio's en gemeenten gaan dit vaak op regionale schaal en in de buurten en wijken aan.

Overal daalt dit inzicht in, maar nergens is een consistente visie op hoe je welzijn en democratisch bewustzijn versterkt door middel van gemeenschappen. Wat zijn de instrumenten, wat moeten we doen? Hoe komen we uit bij talrijke vitale gemeenschappen in Nederland?

De Constitutie voor de Commons gedijt in deze situatie. Het geeft antwoorden op deze vragen. Niet dat alles al duidelijk is, maar de Constitutie is dan een partner die meehelpt de helderheid en de visie te maken en de realisatie ervan te bevorderen.

Dit document is het jaarverslag van het eerste jaar van de stichting.

In dit document geven we de resultaten weer van alle activiteiten en inspanningen. Voor een eerste jaar is het best iets om trots op te zijn.

Jeroen den Uyl,
Bestuurder

II. Een overzicht van de activiteiten

a. Oprichting

11 januari 2024 werd de stichting opgericht door Jeroen den Uyl en Steven de Waal (resp. bestuurder en voorzitter van de Raad van Toezicht). Kort daarna werden de overige vier leden van de Raad van Toezicht benoemd. De Raad van Toezicht is in 2024 4 keer bijeengekomen.

b. Lancering 20 maart 2024

Op 20 maart vond de publiekelijke lancering plaats van de stichting. Deze lancering vond plaats in het toen nog nieuwe en ook pas opgerichte Huis van Actief Burgerschap in de bibliotheek aan het Neude in Utrecht. Ruim 40 mensen waren aanwezig, bestuurders, kunstenaars, bestuurskundigen, advocaten, wetenschappers, schrijvers, activisten.

De cultuur filosoof Thijs Lijster verzorgde een inleiding over het verleden en de toekomst van gemeenschappen. Derk Loorbach, directeur van DRIFT, vertelden over de noodzaak van gemeenschappen in de transitie. Floor Ziegler, van de stadsmakerscoöperatie vertelde over de kracht van luisteren. Steven de Waal ging in op de behoefte om het leiderschap in gemeenschappen te versterken. Jorgen van der Heijden gaf de noodzaak aan om juridische ruimte voor gemeenschappen te bouwen. Anne Hilderink vertelde over de kwaliteit van cultuur als drager voor de commonsbeweging.

Tijdens de bijeenkomst werden nieuwe contacten gelegd, waaronder een aantal kunstenaars en community bouwers.

Tijdens de bijeenkomst werd ook de website, het logo en beeldmerk gelanceerd.

c. Oefenrechtbank

Op 14 april 2024 werd het WeDoenHetSamen festival georganiseerd. Tijdens dit festival werd door de stichting in samenwerking met Jorgen van der Heijden van de Ella Vogelaar Academie een oefenrechtbank georganiseerd. Voor een volle zaal van mensen uit de gemeenschappen werd een rechtszaak geoefend. Met 'echte' advocaten en acteurs

die de personages uit de gemeenschap en uit het systeem speelden. Advocate en oud-politica Ina Brouwer verzorgde met Bart de Jonge de rol van rechter.

In de rechtszaak werden betogen gewisseld over de (ons inziens onterechte) ongelijke positie van gemeenschappen bij het verwerven van zorgvastgoed. Omdat zij geen 'toegelaten instelling' zijn mogen zij zorgvastgoed niet tegen de voor zorginstellingen gangbare tarieven verwerven. De oefenrechtbank voorzag ons met nieuwe munitie om gemeenschappen een gelijkwaardige plek aan tafel te geven.

d. Samenwerking WeDoenHetSamen

Op 14 april ondertekende de bestuurder een samenwerkingsovereenkomst met de coalitie WeDoenHetSamen. Deze coalitie beoogt de krachten te bundelen om gemeenschappen in Nederland een betere positie te geven. De verschillende leden van de coalitie doen dat ieder vanuit een eigen insteek en in de coalitie wordt waar relevant en nodig samen opgetreden. Bijvoorbeeld in het communiceren van het belang van gemeenschappen, in het verwerven van een plek aan tafel in de gremia in het systeem etc. De Constitutie voor de Commons is kernpartner geworden en trekker van het werkplan structurele financiering voor gemeenschappen.

e. Samenwerking Over Principes van de Gemeenschap

De Constitutie werkt samen met de Ella Vogelaar Academie voor gemeenschapskracht (inmiddels heet deze Over Principes van de Gemeenschap (OPG)). Het OPG is een informele vereniging van geïnteresseerden in verschillende thema's van gemeenschappen. De stichting Constitutie voor de Commons verzorgt de formele inbedding voor eventuele subsidies van derden voor werkzaamheden van het OPG.

De volgende werkgroepen zijn in 2024 bij elkaar gekomen.

- Gemeenschap en recht

- Integratie als beginsel
- Open, Inclusieve en Democratische Gemeenschappen
- Zorg, welzijn en gezondheid

f. Samenwerking provincie Brabant

Met de provincie Brabant, het OPG werkt de Constitutie samen door een kenniskring te vormen over het spanningsveld gebiedsontwikkeling en bouwopgave enerzijds en de gemeenschappen en de integratie van belangen anderzijds.

g. Samenwerking Huis van Actief Burgerschap

De Constitutie werkte op gezette tijden in het Huis van Actief Burgerschap onder de titel coworken aan de Constitutie. Dat gaf de gelegenheid voor mensen om aan te sluiten en samen ideeën uit te wisselen en project ideeën te starten. In de tweede helft van 2024 is twee keer per maand op de maandagochtend gewerkt en zijn een tiental mensen verschenen met wie contact is gelegd.

h. Overzicht externe optredens

- Economy for The Common Good International Conference

3 juni 2024 namen we deel aan de conferentie waar een ander economische paradigma wordt ontwikkeld. Noem het een gemeenschapseconomie. Waar de grondslag van waarde niet alleen in geld wordt uitgedrukt. Het netwerk dat hier werd opgedaan zal in komende jaar benut worden voor het werken aan een visie op de economie van de gemeenschap.

- Duurzame dinsdag

3 september 2024 werd de Duurzame Dinsdag georganiseerd. De Constitutie participeerde oa in het panel op basis waarvan nieuwe plannen werden gesmeed voor een volgende oefenrechtbank.

- Dag van de Regio

25 september 2024 organiseerde ministerie van BZK de eerste Dag van de Regio. De constitutie was present tijdens een van de speeddate sessies en in een breder dating overleg met rijksambtenaren.

- Bestuurdersdag Groenlinks

5 oktober 2024 waren Thijs Lijster en Jeroen den Uyl uitgenodigd om het belang van gemeenschappen in het verleden, heden en toekomst te bespreken met provinciale en lokale bestuurders van Groenlinks huize.

- Provincie Utrecht – Dorpen deals

12 november 2024. Met de provincie Utrecht werkte de Constitutie samen om de staten van de provincie te laten kennismaken met de kwaliteiten en eigenschappen van gemeenschappen in beleid te herkennen.

- Civil Power

11 december 2024 nam de Constitutie deel aan het panel tijdens het Civil Power Congres dat De Dikke Blauwe organiseerde. De positionering van goede doelen ten opzichte van gemeenschappen is cruciaal voor de ontwikkeling van gemeenschappen in Nederland. Tijdens het congres kon de ambitie om te komen tot vloeiende financiering meer klank krijgen.

III. Vorderingen op de focuspunten

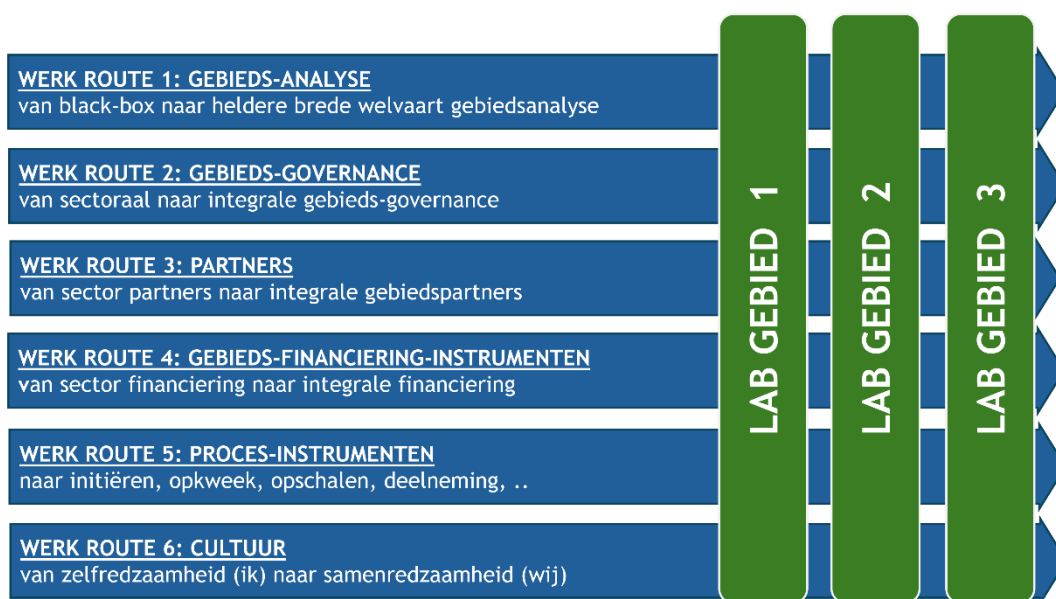
a. Dossier Vloeiende Financiering

Om Vloeiende Financiering voor gemeenschappen te realiseren is geïnvesteerd in een landelijk en regionaal netwerk van stakeholders die belang hebben bij de impact die gemeenschappen realiseren. Pensioenfondsen, banken, goede doelen fondsen, grote structuurinvesteerdere, ministeries en provincies zijn bereid samen te werken. Dit gebeurt in nauwe samenwerking met Dennis Kerkhoven van YessandMore, naast samenwerking met anderen.

De waarde van de investering zal in een komend jaar omgezet worden in een aantal proef-omgevingen waar geleerd wordt hoe de financiering van gemeenschappen vloeiend te krijgen.

AANPAK KWARTIERMAKERSFASE

6 werkroutes testen in 3 lab gebieden

b. Dossier Voorrangrecht

In 2024 hebben we behalve een oefenrechtbank enkele malen met de werkgroep gemeenschap en recht gesproken over verschillende juridische thema's.

- Amendementen van de Tweede Kamer bij het wetsvoorstel versterking participatie op decentraal niveau is gemaakt en aangepast aan de hand van het commentaar uit de werkgroep van vrijwilligers.
- Een Kamerlid is bediend met een juridische visie over aanbesteden en het DAEB construct.

- De gemeente Amsterdam en juridische experts zijn met advies geholpen op het terrein van wat de maatschappelijke route is gaan heten, een weg naast de weg van aanbesteden.
- Met verschillende overheden zijn de mogelijkheden verkend om te komen tot een oefenrechtbank. Dat is ook gedaan met mogelijke financiers
- De werkgroep gemeenschap en recht is gegroeid tot meer dan 40 leden.
- De Oefenrechtbank is verfilmd.

c. Dossier Open Inclusieve Democratische Gemeenschappen

De ambitie om gemeenschappen te versterken moet hand in hand gaan met het bewustzijn dat gemeenschappen open en inclusief en democratische moeten zijn en blijven. 18 december 2024 ging de gelijknamige werkgroep van het OPG van start. Kort daarvoor werd bekend dat stichting DOEN de financiering toekent aan de Constitutie voor de Commons om verder te onderzoeken welke tools ontwikkeld kunnen worden om gemeenschappen hier bij te helpen.

d. Dossier Cultuur

Het belang van verbeelding van de idealen van de Constitutie voor de Commons is groot. De implementatie ervan vergt een langere incubatieperiode. De tweede helft van 2024 zijn meerdere gesprekken gevoerd met documentairemakers, theatermakers en productiehuisen bij de publieke omroep en bij private producenten. Tevens zijn intendanten aangezocht die de intermediaire rol willen vervullen om cultuurmakers 'aan te sturen'. Deze activiteiten dragen bij aan een vruchtbaar netwerk waar in de komende jaren op gebouwd kan worden.

IV. Communicatie

De communicatie-inspanningen hebben in 2024 vooral gelegen in het installeren en up to date houden van de website, de nieuwsberichten, de creatie van een linkedin pagina (inmiddels 450 volgers).

Een eigen bestand van plm 500 mensen ontvangen de nieuwsbrief (3 edities in 2024). Drie blogs zijn verstuurd aan ongeveer 5000 leden van de blog-mailinglijst van de bestuurder.

Verder zijn interviews gehouden met specialisten. Deze interviews worden als podcast in het volgende jaar gelanceerd.

V. Subsidieaanvragen voorbereiden

2024 heeft in het teken gestaan van het formuleren van verschillende pitches en subsidieaanvragen bij goede doelenfondsen. Adviezen zijn ingewonnen van een ervaren fondsenwerver.

Eind 2024 werd bekend dat de eerste fondsenwerving succes heeft gehad, de toekenning wordt in 2025 afgewikkeld. Ook de provincie Brabant heeft besloten in samenwerking te treden met de Constitutie en samen met OPG een leergemeenschap te starten. Beide successen komen voort uit de inspanningen om het profiel van de stichting te versterken.

VI. Crew en Raad van Toezicht

- Crew

De inspanningen in 2024 werden vooral geleverd door de bestuurder. Inzet van de Raad van Toezicht was overigens ook in de start up fase krachtig. Zij zag ook dat de inzet van een bestuurder risicovol is en om een uitbreiding vraagt. Hiervoor is in de tweede helft van 2024 gezocht naar experts die onderdelen van de portefeuille van de Constitutie willen oppakken. Dat is in december afgerond.

De mensen die in 2025 de stichting gaan versterken zijn:

- Yassine Beqqali (communicatie en sociale projecten)
- Dennis Kerkhoven (financiering van gemeenschappen)
- Jurgen van der Heijden (juridische aspecten van gemeenschappen)
- Danielle Rap (open, inclusieve en democratische gemeenschappen)
- Ellen Rass (cultuur van de gemeenschappen)

- Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht bestaat uit vijf betrokken personen die elk vanuit hun eigen professionele en persoonlijke betrokkenheid de stichting ondersteunen en met het bestuur een krachtig team vormen.

- Steven de Waal is voorzitter van de Raad, en heeft een sterke betrokkenheid op publiek leiderschap en een groot netwerk in overheid, politiek, wetenschap en maatschappelijke organisaties zoals FC Utrecht, ROC Midden Holland. Hij is oprichter van de Public Space Foundation en auteur van een reeks boeken en publicaties. Hij is ook voorzitter van de programmaraad van OPG. Hij verbindt en steunt met een sterk strategisch inzicht in politiek, bestuur en management van publieke organisaties.
- Bernadette Verheggen is als lid van de Raad ook de secretaris. Zij is senior onderzoeker voor de Ombudsman Metropoolregio Amsterdam. Daar ontmoet zij de effecten van een overheidsbestuur en bureaucratie die de burger niet ziet staan. Het is voeding voor de missie van de stichting om burgers centraal te stellen en in staat te stellen hun autonomie te heroveren.
- Rene Zimmerman is als lid van de Raad gefocussed op de financiën. Hij is als financieel expert interim-directeur in zorgorganisaties en kent de processen van financiering, verantwoording en beheer en kan deze vereenvoudigen en stuurbaar maken. Leiderschap is zijn passie, hoe mensen kunnen sturen op eenvoudige indicatoren en meer grip op zichzelf en de organisatie krijgen.
- Willem van Gent is als lid van de Raad de persoon die het perspectief van de initiatiefnemende bewoner centraal heeft. Hij heeft veel ervaring in verzamelen van enthousiaste mensen die samen iets voor elkaar krijgen. Hij is een van de drijvende krachten van het initiatief de Blauwe Wijk economie in Arnhem. Met een breed repertoire aan ervaring geeft hij de Raad perspectief.
- Monique de Vries is als lid van de Raad de persoon die haar kennis van welzijn, participatie en doelgroepen scherp voor ogen heeft. Ze geeft leiding als directeur welzijn in diverse gemeenten en heeft een voorliefde voor innovatie van bureaucratieën om samen met inwoners meerwaarde te genereren. Haar blik helpt de stichting de bureaucratie mee te nemen in de ambitie om de kracht van burgers echt centraal te zetten

VII. ANBI gerelateerde gegevens

- Hoe werft de CvdC haar (ANBI-)inkomsten.

CvdC verwerft haar inkomsten door het verwerven van giften en donaties van goede doelen fondsen en samenwerkingen aan te gaan met overheden. Hiervoor ontwikkelt CvdC zelf projectvoorstellen en werkt ze samen met andere organisaties en worden voorstellen in coproductie ontwikkeld.

- Het beheer en de besteding van het vermogen van de instelling

De CvdC zet de verworven middelen in bij de volgende projecten

- Juridische ruimte voor gemeenschappen. Oefenrechtbank wordt gefinancierd in eigen tijd en door Nationaal Klimaat Platform
- Financiële ruimte voor gemeenschappen. Verkenningactiviteiten worden gefinancierd in eigen tijd, door de stichting We Doen Het Samen (opdracht) en door stichting SDG Nederland (gift).
- Organisatie van gemeenschappen (open, inclusief, democratisch en onderling verbonden) Deze wordt gefinancierd door inbreng van eigen tijd en een gist van stichting DOEN
- Cultuur van en voor gemeenschappen (vanzelfsprekend sterk verhaal dat motiveert en bindt) (nog geen externe financiering verworven)
- Kennisontwikkeling, leergemeenschap stedelijke gebiedsontwikkeling wordt gefinancierd door inbreng van eigen tijd en een deel als opdracht van de provincie Brabant.

- Het beheer van de middelen

De ontvangen middelen worden allen met uitzondering van maximaal 10% overhead kosten besteed aan de met de financiers afgesproken doelen. Deze worden op projectniveau financieel verantwoord. De Jaar-rekening geeft inzicht in de doorlopende projecten en de reservering voor die projecten.

- Diverse gegevens

- Naam: stichting Constitutie voor de Commons
- KvK nummer: 92618995
- RSIN: 866118378
- Adres: Versteeglaan 14, 3737 XA Groenekan
- Banknr: NL62TRIO 0320846210
- info@constitutievoordecommons.nl
- 06-10543056
- SBI code: 94996 (overige ideële organisaties)

- Bestuurssamenstelling, beloningsbeleid

De Raad van Toezicht bestaat uit 5 leden:

- Steven de Waal is voorzitter van de Raad
- Bernadette Verheggen is secretaris lid van de Raad
- Rene Zimmerman is houdt als lid van de Raad zicht op de financiën
- Willem van Gent is lid van de Raad
- Monique de Vries is lid van de Raad

Het bestuur bestaat uit een bestuurder, Jeroen den Uyl

- Het beloningsbeleid van het bestuur en RvT is als volgt:

RvT en bestuur is onbezoldigd.

De bestuurder krijgt een onkostenvergoeding

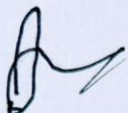
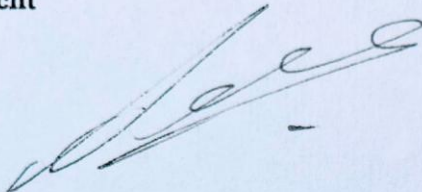
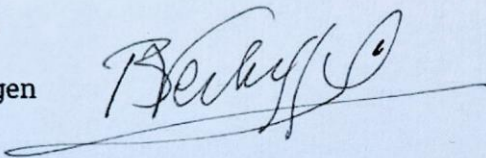
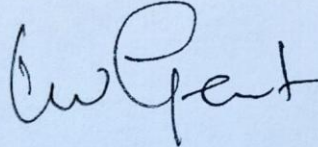
VIII. Financiële cijfers

Zie bijlage: Jaarbericht 2024

IX. De dagtekening en ondertekening vaststelling jaarrekening

Bestuur en Raad van Toezicht ondertekenen de jaarrekening

Bestuur:		
Jeroen den Uyl		dd. 22-4-25
Raad van Toezicht		
Steven de Waal		dd. 30-6-25
Bernadette Verheggen		dd. 30/6/25
René Zimmerman	<i>R. Zimmerman</i>	dd. 22-4-25
Willem van Gent		dd. 30/6/25
Monique de Vries		dd. 10/7/25

Colofon

Dit document is de externe versie van het jaarverslag 2024 van de stichting Constitutie voor de Commons

Nadere informatie: stel je vraag via <https://constitutievoordecommons.nl/contact/> of bel 06-10543045

BALANS STICHTING CONSTITUTIE VOOR DE COMMONS			
	31-12-2024		31-12-2024
	€		€
ACTIVA		PASSIVA	
<i>vlottende activa</i>		eigen vermogen	
debiteuren	24.684	algemene reserve	5.988
Triodos Bank	7	kortlopende schulden	
		crediteuren	5.988
		overige schulden en overlopende passiva	24.684
			30.672
totaal activa	<u>24.691</u>	totaal passiva	<u>24.691</u>

ZWEERS • WIJBENGA B.V.
 Administratieve dienst
 Kromme Bleekweg 13, 3512 HC Utrecht
 Telefoon (030) 2311548
 Bezoeknummer 502455

d. wijbenga

20/12/25

ZWEERS • WIJBENGA
 ADMINISTRATIE • RELATIES • TOEGANG VOOR

STAAT VAN BATEN EN LASTEN STICHTING CONSTITUTIE VOOR DE COMMONS

	2024	
	€	€
donatie	48	
af: directe kosten	5,988	
bruto-resultaat		- 5,940
af: bedrijfskosten		
contributie	3	
bankkosten	38	
		41
resultaat		- 5,981

ZWEERS • WIJBENGA B.V.
administratie en belastingadviseurs
Kromme Nieuwegracht 13, 3512 HC Utrecht
Telefoon (050) 2311518
Beconnummer 392455